

Sluňákoviny

září 2014

sluňákovský zpravodaj

Ořechový den a otevření Domu přírody Litovelského Pomoraví

aktivity pro rodiče s dětmi

**sobota 20. září
9.30–17 hodin**

Přijďte společně s námi a s ostatními dětmi i dospělými nahlédnout do **světa oříšků** a ořechů. Zahrát si petanque s kokosovými ořechy, zjistit, kdo se oříšky živí v přírodě, ochutnat oříškové dobroty, tvořit z ořechových skořápek a objevit tajemství schované v oříšku.

Těšíme se na sladké nebo slané domácí výrobky z ořechů, které poslouží jako vstupné. Těšíme se také na recepty k těmto ořechovým dobrotám, rádi bychom je vyvěsili u vstupu k přečtení.

Souběžně s oříškovými stanovišti bude probíhat i **slavnostní otevření Domu přírody Litovelského Pomoraví**. Můžete se těšit na komentované prohlídky areálu (10.00, 11.30, 13.00, 14.30), divadlo Tramtárie (10.30), premiéru filmu „Litovelské Pomoraví“ (13.00, 16.00), besedu o areálu s účastí autorů uměleckých děl (16.30) a koncert skupiny Květy a Jardy Svobody s Janou Kaplanovou (Traband) (18.30).

Horka nad Moravou bude místem, ve kterém se otevírá 7 bran k tajemství Litovelského Pomoraví.

V Horce nad Moravou bude 20. září otevřen veřejnosti Dům přírody Litovelského Pomoraví. A není to obyčejný dům. Je to dům park. Park, který je určen pro putování krajinou fantazie, kde je možno snít lidské sny a objevovat zákoutí ke hře, k odpočinku, k setkání s přírodou.

Také občané Horky nad Moravou budou moci v těsném sousedství svých domovů poznávat, společně s ostatními hosty, tajemství lužních lesů, které tak důvěrně znají ze svých procházek. Jejich zážitky ze setkání s přírodou umocní zastavení v krajině, které pro ně připravili přední čeští výtvarníci: František Skála svou Rajskou zahradu, Miloš Šejn Sluneční horu, Miloslav Fekar Lesní chrám a Marcel Hubáček Ohniště zlaté spirály.

Ještě v roce 1994 byl areál, který nyní obohatila umělecká díla a vycházkový okruh, podmačeným polem na kterém nechtěl nikdo hospodařit. Postupně se toto pole proměnilo díky koncepčnímu záměru pracovníků Sluňákova ve vzdělávací biocentrum, na kterém vzniklo 5 typických biotopů pro zdejší krajinu: tekoucí vody, stojaté vody, louky, lužní les a lidská sídla. V roce 2007 byl v areálu vybudován originální nízkooenergetický dům zasypáný zemí, který navrhli Projektíl architekti a obdrželi za něj Grand Prix architektů. V roce 2014 pak byl otevřen Dům přírody Litovelského Pomoraví, jehož investorem je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Výstavba byla spolufinancována z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí.

U Horky tak vznikl zcela unikátní pokus o vytvoření komponované krajiny, která svým způsobem navazuje například na snahy Lichtensteinů na přelomu 18. a 19. století. Tehdy byl realizován jedinečný Lednicko-valtický areál, ale i jeho méně známá a menší varianta romantického parku mezi Novými Zámky a obcí Mladeč. Zatímco šlechta budovala tato krásná zákoutí v krajině zejména pro sebe, svou prezentaci a lovecké zážitky, Dům přírody Litovelského Pomoraví je otevřen všem lidem se zájmem o přírodu. Tento areál není vystaven pro kratochvíli jeho realizátorů, ale nabízí dlouhé chvíle pro hru, odpočinek, získávání úzkého vztahu k místní přírodě, porozumění ekologickým vztahům, ... Vybízí k zastavení všechny lidi, kteří zdejší krajinu obývají nebo jí projíždějí jako turisté, ale také školáky, kteří sem již dlouho přijíždějí na denní i pobytové ekologicko-výchovné programy.

(pokračování na straně 2)

Lidé mohou navštívit recepci zdejšího Domu přírody, kde si mohou s pomocí zaměstnanců o.p.s. Sluňákov vybrat 7 možných způsobů („pomyslných bran“) objevování zajímavostí zdejší pestré přírody. To vše jim umožní zcela nový projekt „Sedm bran k přírodě Litovelského Pomoraví“, který byl podpořen Ministerstvem životního prostředí České republiky v rámci Fondu environmentální odbornosti v Programu švýcarsko-české spolupráce

Vnitrozemská delta řeky Moravy je mezinárodně chráněným mokřadem a naprosto jedinečným územím v rámci přírody České republiky. Projekt 7 bran, úzce propojený se vznikem Domu přírody Litovelského Pomoraví, pomáhá objevit tyto poněkud zasunuté klenoty naší přírody a nabídne všem návštěvníkům zcela nečekaně mnoho prožitků podporujících u dětí i jejich rodičů vztah ke krajině a přírodě.

Michal Bartoš, ředitel

Ohlédnutí za loňským Bramborovým dnem

V sobotu 21. září 2013 proběhl na Sluňákově již tradiční den pro rodiče s dětmi – tentokrát na téma Bramborový den. Pro všechny návštěvníky byla připravená hravá stanoviště, tématické občerstvení i kulturní zážitky.

Na děti i hravé dospělé čekala stanoviště se zábavnými úkoly. Nejdříve jsme propátrali půdu, ve které brambory rostou. Potom jsme brambory prozkoumali ze všech stran. Při pohledu na bramboru pod lupou a nad barevnými chemickými pokusy s bramborou žasli i mnozí rodiče, především tatínkové. Maminky si pak se svými dětičkami užívaly tvoření duhových obrázků z bramborového škrobu. Také jsme přemýšleli, odkud k nám brambory a kdo nám z brambor a jiných plodin na zahrádce ujídá. Tělo jsme si protáhli při skákání v bramborovém pytli i při slalomu s bramborou mezi číhajícími mandelinkami. Ověřili jsme naše kulinářské dovednosti při plácání bramborových placek u ohniště. Jako vždy jsme nezapomněli ani na to, že při zpracování brambor vzniká odpad a ten je třeba vytrítit.

Doufáme, že si všichni společně s námi užili nezapomenutelný den nabitý neobvyklými zážitky, naplněný souzněním s přírodou, prozářený zářijovým sluníčkem, prohřátý milými úsměvy a provoněný pohodovou ohničkovou atmosférou...

Recept z bramborového dne:

mramorová bábovka

25 dkg vařených brambor, 20 dkg cukru, 20 dkg tuku, 30 dkg hrubé mouky, 3 vejce, 3 dl mléka, 3 lžičky kaka, 1 prášek do pečiva, 3 lžice rumu, citrónová kůra, sádlo na vymazání

V míse utřeme tuk s cukrem a žlutky. Přidáme mouku s práškem do pečiva, citronovou kůru, strouhané vařené brambory, mléko s rumem a ušlehaný tuhý sníh.

Formu vymastíme a vysypeme moukou. 1/3 těsta obarvíme kakaem.. Do formy vlijeme světlé těsto a na něj kakaové.

Bábovku vložíme do mírně vyhřáté trouby a pečeme zvolna asi 45 minut.

